Súd:	Krajský súd Nitra
Spisová značka:	7CoCsp/18/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu:	4121209946
Dátum vydania rozhodnutia:	20. 07. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ:	JUDr. Lenka Halmešová
ECLI:	ECLI:SK:KSNR:2023:4121209946.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Nitre, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Lenky Halmešovej a členiek senátu JUDr. Eriky Madarászovej a JUDr. Marty Polyákovej, v spore žalobcu: Protourion Slovakia, s. r. o., so sídlom Kutlíková 17, Bratislava, IČO: 36 752 681, zastúpený advokátskou kanceláriou: Nosko & Partners s. r. o., so sídlom Podjavorinskej 2, Bratislava, IČO: 36 860 107, proti žalovanej: H. P., nar. XX.XX.XXXX, bytom F., o zaplatenie XX,XX eur, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nitra č. k. 10Csp/120/2021-87 zo dňa 5. mája 2022, takto

r o z h o d o l :

Odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie p o t v r d z u j e .

Žalovanej proti žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom na vydanie platobného rozkazu (ďalej len ako „žaloba“) doručeným súdu prvej inštancie dňa 30.08.2021 sa žalobcovia domáhali zaplatenia sumy 85,50 eur. Žalobca svoju žalobu odôvodnil tým, že dňa 06.08.2018 uzatvorila spoločnosť O2 Slovakia, s.r.o., so sídlom: Einsteinova 24, Bratislava, IČO: 35 848 863 (ďalej len „O2 Slovakia, s.r.o.“) so žalovanou Zmluvu o poskytovaní verejných služieb (ďalej len „Zmluva“) predmetom, ktorej bol záväzok spoločnosti O2 Slovakia, s.r.o. poskytnúť žalovanej služby podľa prílohy č. 1 Zmluvy a žalovaná sa zaviazala poskytnuté služby uhrádzať. Žalovaná spoločnosti O2 Slovakia, s.r.o. nezaplatila faktúru č. 1201028400 vo výške 57,79 eur splatnou dňa 14.09.2018, faktúru č. 1203631722 vo výške 36,13 eur splatnou dňa 15.10.2018 a faktúru č. 1206143548 vo výške 40,58 eur splatnou dňa 15.11.2018. Dňa 31.10.2018 spoločnosť O2 Slovakia, s.r.o. vyzvala žalovanú na uhradenie vyššie uvedených faktúr. Dňa 12.11.2019 uzatvoril žalobca so spoločnosťou O2 Slovakia, s.r.o. Zmluvu o postúpení pohľadávok č. 4672 (ďalej len „Zmluva o postúpení pohľadávok“) predmetom, ktorej bola aj pohľadávka voči žalovanej vo výške 85,50 eur z titulu neuhradených faktúr. Dňa 13.11.2019 zaslal žalobca žalovanej Oznámenie o postúpení pohľadávok a dňa 17.12.2019 zaslal žalobca žalovanej 1. upomienku - upozornenie na nezaplatený dlh.

2. Súd prvej inštancie rozsudkom zo dňa 5. mája 2022, č. k. 10Csp/120/2021-87 zamietol žalobu a rozhodol, že žalovaná nemá proti žalobcovi nárok na náhradu trov konania. Svoje rozhodnutie odôvodnil ustanoveniami § 51, § 52 ods. 1, 3 a 4, § 524 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občianskeho zákonníka (ďalej ako „OZ“), § 43 ods. 1 písm. a), ods. 12 písm. b), ods. 13, § 44 ods. 1 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách (ďalej len „Zákon o elektronických komunikáciách“).

3. Súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že Zmluva o postúpení pohľadávok je podľa § 39 OZ neplatná, a preto žalobca nie je v konaní aktívne vecne legitimovaný na vymáhanie žalovanej pohľadávky, a preto súd prvej inštancie žalobu zamietol. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že žalobca odstúpením od zmluvy zo dňa 31.10.2018 preukázal, že podnik výzvu podľa § 43 ods.

13 Zákona o elektronických komunikáciách vyhotovil, ale nepreukázal, že by žalovaná mala možnosť sa s ňou aj oboznámiť, že sa dostala do jej dispozičnej sféry. Výzva mala byť žalovanej zasielaná emialom, ktorý spôsob zasielania písomností bol dojednaný v čl. 17.1 písm. b) VOP. Podnik uvedený spôsob zaslania výzvy žalovanej zvolil hoci podľa čl. 17.1 písm. a) VOP bolo možné zasielať jej písomnosti aj prostredníctvom diaľkovo dostupných elektronických komunikačných prostriedkov. Hoci sa podnik rozhodol zaslať výzvu emailom, musí potom niesť následky v podobe neunesenia dôkazného bremena na preukázanie splnenia podmienok podľa § 43 ods. 13 Zákona o elektronických komunikáciách, t.j. že žalovaná mala možnosť sa s ním oboznámiť. Žalobca žiadny pokus o zmier zo dňa 17.12.2018 nepredložil a ani nepreukázal, že by žalovaná bola písomne vyzvaná inou výzvou, pričom upomienka zo dňa 17.12.2019, ktorú vyhotovil už on sám nemôže byť výzvou podľa § 43 ods. 13 Zákona o elektronických komunikáciách, pretože bola vyhotovená po postúpení pohľadávky. Žalovaná bola v konaní celkom úspešná, a preto by mala mať nárok na náhradu trov konania podľa § 255 ods. 1 CSP, ale pretože jej žiadne trovy nevznikli, súd prvej inštancie jej nárok na ich náhradu nepriznal.

4. Proti tomuto rozhodnutiu podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, ktorý navrhol napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na nové konanie a rozhodnutie. Žalobca v odvolaní upriamil pozornosť súdu na tzv. teóriu dôjdenia pri ktorej nie je nevyhnutné, aby sa adresát skutočne zoznámil s obsahom hmotnoprávneho úkonu, postačuje ak mal žalovaný objektívnu možnosť spoznať obsah hmotnoprávneho úkonu. V zmysle Rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 5Cdo/36/2020 teória dôjdenia vychádza z toho, že z hľadiska pôsobenia prejavu vôle nie je dôležitá skutočná vedomosť adresáta právneho úkonu, pretože inak by adresát mohol účinkom prejavu vôle druhého účastníka zabrániť nepreberaním písomností. Dôjdením do sféry vplyvu príjemcu sa rozumie napríklad vhodenie listu do schránky príjemcu alebo dôjdenie mailu na mailovú adresu príjemcu, ak príjemca dal v zmluve najavo, že písomnosti možno posielať aj elektronicky, avšak nie je možné uplatniť dôjdenia na prípady, kedy dochádza k vzniku, zmene alebo zániku práva a povinností účastníkov právnych vzťahov na základe prejavu vôle konajúceho subjektu, bez toho, aby mal adresát minimálne objektívnu možnosť sa s týmto úkonom oboznámiť - ak má byť určitý právny úkon uskutočnený jednou osobou významný pre inú osobu, musí mať táto osoba aspoň príležitosť spoznať jeho obsah - v tomto prípade musí predmetná písomnosť dôjsť do dispozičnej sféry subjektu. Postúpenie pohľadávky nepredstavuje zhoršenie pozície pre žalovanú (spotrebiteľa) a teda nie je v tomto momente podstatné, že sa písomnosť nedostala do jej dispozičnej sféry, a preto postačuje to, že došlo k reálnej možnosti žalovanej oboznámiť sa s hmotnoprávnym úkonom. Zároveň súd v už spomenutom rozhodnutí uznal, že dojednanie fikcie doručenia aké bolo dojednané aj v tomto prípade je v súlade s § 53 ods. 1 OZ, nakoľko takéto dojednanie doručovania a následnej fikcie doručenia nepredstavuje nevýhodné postavenie spotrebiteľa. Nesprávne právne posúdenie konajúceho súdu navyše potvrdzuje aj Rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 8Asan/13/2018, podľa ktorého: ,,Povinnosť zabezpečiť dispozíciu nie je riešená v žiadnom zákone a takáto povinnosť nie je predávajúcemu ukladaná“. Žalobca teda na základe súhlasu vyjadreného v zmluve o poskytovaní verejných služieb a na základe obchodných podmienok platne doručoval písomnosti na e-mailovú adresu žalovanej a teda žalovaná mala objektívnu možnosť oboznámiť sa s výzvami na úhradu pohľadávok. Zdôraznil, že nie je predsa nikde v zákone explicitne uvedené, že žalobca má preukazovať to, že e-mail sa dostal do dispozičnej sféry žalovanej, nakoľko deň odoslania e-mailu sa považuje za deň, kedy bol e-mail doručený žalovanej. Žalovaná bola pasívna a vôbec nenamietala to, že nebola oboznámená s výzvou na úhradu pohľadávky podľa § 43 ods. 13 Zákona o elektronických komunikáciách. Žalovaná nepoprela ani jedno jediné tvrdenie protistrany, a preto nárok žalobcu je nutné pokladať za nesporný. Záverom odvolania poukázal na disent ústavného súdu k Nálezu Ústavného súdu Slovenskej republiky zo dňa 24.10.2013, sp. zn. I. US 547/2015.

5. Žalovaná sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadrila.

6. Krajský súd v Nitre, ako súd odvolací (§ 34 CSP), po preskúmaní napadnutého rozsudku, konania, ktoré mu predchádzalo a odvolania žalovaného, podľa § 363 a § 365 ods. 1 CSP, viazaný dôvodmi a rozsahom tohto odvolania (§ 379, § 380 ods. 1 CSP), skutkovým stavom zisteným súdom prvej inštancie podľa § 383 CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, za splnenia podmienok uvedených v ustanovení § 219 ods. 3 CSP, dospel k záveru, že odvolanie žalobcu nie je opodstatnené, a preto napadnutý rozsudok vo veci samej ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

7. Podľa § 387 ods. 1 CSP odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

8. Podľa 387 ods. 2 CSP, ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Odvolací súd, rozhodujúc o odvolaní podanom žalobcom, preskúmal v danej veci tak napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie, konanie, ktoré mu predchádzalo a tiež dôvody odvolania a skonštatoval, že súd prvej inštancie vykonal dostatočné dokazovanie, jednotlivé dôkazy vyhodnotil a na ich závere vec aj správne právne posúdil. Následne vo veci rozhodol napadnutým rozsudkom, s ktorým sa odvolací súd v plnom rozsahu stotožnil, a preto ho podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

10. Žalobca v odvolaní namietal, že na základe súhlasu vyjadreného v Zmluve a na základe obchodných podmienok platne doručoval písomnosti na e-mailovú adresu žalovanej, a teda žalovaná mala objektívnu možnosť oboznámiť sa s výzvami na úhradu pohľadávok. Odporoval, že nikde v zákone nie je explicitne uvedené, že žalobca má preukazovať to, že sa e-mail dostal do dispozičnej sféry žalovanej, pretože deň odoslania e-mailu sa považuje za deň, kedy bol e-mail doručený žalovanej. Navyše, žalovaná bola v konaní pasívna, nerozporovala tvrdenia žalobcu, a preto sú ním tvrdené skutočnosti nesporné.

11. Podľa § 41 ods. 13 zákona č. 351/2011 Z. z. o elektronických komunikáciách v znení účinnom v čase uzatvorenia Zmluvy o postúpení pohľadávok, Ak je napriek písomnej výzve podniku účastník nepretržite dlhšie ako 90 dní v omeškaní so splnením svojho peňažného záväzku voči podniku, môže podnik postúpiť svoju peňažnú pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku písomnou zmluvou inej osobe aj bez súhlasu účastníka. Toto právo podnik nemôže uplatniť, ak účastník ešte pred postúpením pohľadávky uhradil podniku omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane príslušenstva. Pri postúpení pohľadávky je podnik povinný odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka.

12. Na to, aby sa niekto stal stranou konania, netreba, aby bol účastníkom hmotno- právneho vzťahu, o ktorý v konaní ide - stačí, ak podá žalobu (v takom prípade sa stáva žalobcom), alebo aby bola proti nemu podaná žaloba (v takom prípade sa stáva žalovaným). Či však bude žalobca v spore úspešný, závisí od toho, či žalobca aj žalovaný sú skutočne účastníkmi hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého žalobca vyvodzuje žalobou uplatnený nárok. Pre označenie stavu vyplývajúceho z hmotného práva, kedy je žalobca subjektom práva a žalovaný subjektom povinnosti, ktoré sú predmetom konania, sa v civilnom procesnom práve používa pojem vecná legitimácia. Vecnú legitimáciu má ten subjekt, komu svedčí stav z hmotného práva, teda kto je nositeľom subjektívneho práva (aktívna vecná legitimácia) alebo nositeľom subjektívnej povinnosti vyplývajúcej z hmotného práva (pasívna vecná legitimácia), o ktorých sa v konaní rozhoduje. Z hľadiska posúdenia vecnej legitimácie nie je rozhodujúce, či a na základe čoho sa žalobca subjektívne cíti byť účastníkom určitého hmotnoprávneho vzťahu, resp. subjektívne vníma žalovaného ako účastníka určitého hmotnoprávneho vzťahu, ale vždy iba to, či žalobca a žalovaný účastníkmi daného hmotnoprávneho vzťahu objektívne sú, alebo nie sú. Nedostatok aktívnej vecnej legitimácie znamená, že ten, kto o sebe tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia (žalobca), nie je nositeľom hmotnoprávneho oprávnenia, o ktoré v konaní ide; o nedostatok pasívnej vecnej legitimácie ide vtedy, ak ten, o kom žalobca tvrdí, že je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti (žalovaný), v skutočnosti objektívne nie je nositeľom hmotnoprávnej povinnosti, o ktorú v konaní ide (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 3 Cdo 192/2004).

13. Odvolací súd zdôrazňuje, že súd prvej inštancie je v danej právnej veci povinný z úradnej povinnosti skúmať aktívnu vecnú legitimáciu žalobcu s ohľadom na ustanovenie § 43 ods.13 Zákona o elektronických komunikáciách, ktoré upravuje podmienky, ktoré musia byť splnené, ak chce podnik ako postupca postúpiť svoju peňažnú pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku písomnou zmluvou inej osobe, keďže skúmanie vecnej legitimácie, či už aktívnej (na strane žalobcu) alebo pasívnej (na strane žalovanej), je imanentnou súčasťou súdneho konania, teda musí zistiť, či subjekty, ktoré vystupujú ako strany konania, sú skutočne účastníkmi hmotnoprávneho vzťahu, z ktorého žalobca odvodzuje svoje subjektívne práva.

14. V prejednávanej veci žalobca tvrdil, že právny predchodca žalobcu vyzýval žalovanú na úhradu neuhradených faktúr. Urobil tak jednak v odstúpení od zmluvy zo dňa 31.10.2018 a v pokuse o zmier zo dňa 19.12.2018. Na základe uvedených skutočností mal žalobca za to, že právny predchodca naplnil podmienky pre platné postúpenie pohľadávky podľa § 43 ods. 13 Zákona o elektronických komunikáciách. Ďalej konkretizoval, že výzva bola žalovanej doručená e-mailom a dostala sa do jej dispozičnej sféry a žalovaná bola nepretržite dlhšie ako 90 dní v omeškaní so splnením záväzku voči právnemu predchodcovi žalobcu. (č. l. 68)

15. Odvolací súd sa stotožňuje so závermi súdu prvej inštancie, že žalobca síce preukázal, že odstúpením od zmluvy zo dňa 31.10.2018 síce výzvu podľa § 43 ods. 13 Zákona o elektronických komunikáciách vyhotovil, ale nepreukázal jej odoslanie e-mailom na emailovú adresu žalovanej, čím by sa táto výzva mohla dostať do dispozičnej sféry žalovanej. Len samotná skutočnosť, že právny predchodca žalobcu vyhotovil výzvu, ešte nie je dôkazom, že túto aj doručoval na e-mailovú adresu žalovanej. Žalobca tiež argumentoval, že deň odoslania e-mailu sa považuje za deň, kedy bol e-mail doručený žalovanej, čo však z predložených dôkazov nevyplynulo, lebo žalobca nepredložil žiaden dôkaz o odoslaní emailu žalovanej a nieto ešte deň jeho odoslania. Taktiež žalobca nepreukázal, žeby sa právny predchodca pokúsil so žalovanou uzatvoriť zmier zo dňa 19.12.2018 (nebolo preukázané, ani len vyhotovenie zmieru, nieto ešte jeho doručovanie žalovanej). Zároveň sa odvolací súd stotožňuje aj so záverom súdu prvej inštancie, že upomienka zo dňa 17.12.2019 vyhotovená žalobcom, nemôže byť výzvou podľa § 43 ods. 13 Zákona o elektronických komunikáciách, pretože bola vyhotovená až po postúpení pohľadávky.

16. Vo všeobecnosti sa posúdenie otázok, ktorá strana sporu je povinná tvrdiť a aký je obsah jej povinnosti tvrdiť, odvíja od hmotného práva. Platí pritom, že strana sporu je povinná tvrdiť skutočnosti, ktoré sú na základe hmotného práva spôsobilé privodiť jej úspech v spore. Bremeno tvrdenia je pritom v korelácii s bremenom popretia tvrdení protistrany (ŠTEVČEK, M. a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha : C. H. Beck, 2016, s. 569.).

17. Sporové konanie je konaním kontradiktórnym, čo znamená, že tá strana sporu, ktorá z určitej skutočnosti vyvodzuje právne následky, musí tvrdiť skutočnosti a k tvrdeným skutočnostiam predložiť alebo označiť dôkazné prostriedky, inak úspešnou byť nemôže. Pokiaľ sa žalobca domáhal voči žalovanej uhradenia postúpenej pohľadávky, bolo jeho povinnosť nie len tvrdiť, ale aj preukázať splnenie podmienok podľa § 43 ods. 13 Zákona o elektronických komunikáciách.

18. Odvolací súd dospel k záveru, že aplikácia § 151 ods. 1 a 2 CSP bola v okolnostiach prejednávanej veci neopodstatnená. Prejavuje sa tu už zmienená korelácia bremena tvrdenia a bremena popretia tvrdenia protistranou. Všeobecný súd nemôže vyvodzovať právne účinky zo zanedbania procesnej povinnosti protistrany poprieť tvrdenia žalobcu, ak žalobca samotný zanedbal svoju povinnosť tvrdenia. Povinnosť strany sporu tvrdiť má pritom kľúčový význam a predstavuje jeden zo základných princípov civilného procesu (čl. 8 CSP - procesné povinnosti a procesné bremená). Keďže žalobca sám nepreukázal splnenie povinnosti podľa § 43 ods. 13 Zákona o elektronických komunikáciách, nemohol súd prvej inštancie nekriticky prevziať žalobcom tvrdený skutkový stav a jeho žalobe vyhovieť (pozri uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 246/2019-14 zo dňa 11. júna 2019). Keďže žalobca v danej veci nepreukázal odoslanie písomnej výzvy vo forme emailu žalovanej pred postúpením pohľadávky, nie je možné zhojiť neunesenie dôkazného bremena na jeho strane procesnou pasivitou žalovanej a mať tak len na základe jeho tvrdení, preukázané splnenie zákonných podmienok pre postúpenie pohľadávky podnikom podľa § 43 ods. 13 Zákona o elektronických komunikáciách. (rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 27. októbra 2021, sp. zn. 4Cdo 162/2020 publikovaný v Zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 2/2022)

19. S poukazom na uvedené dôvody odvolací súd dospel k záveru, že súd prvej inštancie dostatočne zistil skutkový stav veci a vyvodil z neho i správny právny záver, preto považoval odvolanie žalobcu za neopodstatnené a rozsudok súdu prvej inštancie spolu s výrokom o náhrade trov konania ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

20. O náhrade trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ustanovení § 396 a § 255 ods. 1 CSP. Keďže úspešnej žalovanej v tomto štádiu konania žiadne trovy nevznikli, odvolací súd rozhodol, že žalovanej nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

21. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie .
Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii.
V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).
Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).